

Nb. 266

**XXV rok
istnienia**

Cena numeru
60 mk.

Prenumeraty
w Łodzi
Miesięcznie „ 1100
przes. poczt.
Miesięcznie „ 1400
poza Łodzią egz. 66
Konto Pocztow. Kasj
Oszczęd. 60594
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 30 września 1922 roku.

DR. MABUZE

4094s

KA-KA-IL

Kabaret artystyczny. Dyr. V. E. LIN
Biała sala Manteuffla
U. ZACHODNIA 45.

Uwaga! Wielki program inauguracyjny z udziałem:
renv Korszowy, Banki Urszaskiej, Mry Zińskiej, Karol Manusza, Wł. Li-
na, E. Redena, Truzi Volte, Ria i Joe — 14 atrakcyjnych numerów.

DANCING — kwartet pod dyr. Jelina i Dymowa.

Początek o g. 11 w., do g. 5 rano. Pierwszorzędna kuchnia i Szybka obsługa! 4092

Do jutrzejszego numeru „Roz-
woju“ dołączamy „Ilustrowany
— Dodatek Literacki. —

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

O granicę polsko — rosyjską.

(wp) Przy dokładnem wyznaczeniu gra-
nicy na odcinku nieświecko—mińskim, na sku-
tek porozumienia delegacji polskiej i rosy-
jskiej w mieszanej podkomisji granicznej, wio-
ski polskie Swirnowo i Kuciec, znajdujące
się dotąd na terytorjum sowieckim zostały
przyłączone do Rzeczypospolitej. Mieszkańcy
wiosek w dniu oswoobodzenia z pod jarzma
bolszewickiego przesłali Rządowi Polskiemu
na ręce wojewody nowogrodzkiego wyrazy
hołdu i radości.

Konferencja z Cziczerinem.

(wp) Rosyjski komisarz dla spraw za-
granicznych Cziczerin w towarzystwie posła
rosyjskiego w Warszawie Oboleńskiego zło-
żył dziś przedpołudniem wizytę ministrowi
spraw zagranicznych p. Narutowiczowi. Wiza-
ta trwała przeszło pół godziny. Następnie
obaj ci panowie udali się do prezydenta mini-
strów p. Nowaka i ta wizyta trwała również
przeszło pół godziny. Jak donosi „Przegląd
Wieczorny“ przewidziane są dalsze konfe-
rencje.

Z Rady ministrów.

(wp) Dziś w południe rozpoczął się dal-
szy ciąg wczorajszego posiedzenia rady mini-
strów. Tematem obrad była sprawa uposaże-
nia urzędników. Według pogłosek jedno-
miesięczne zaliczki niższych kategorii urzęd-

Zarząd
T-wa Rzemieślniczego „RESURSA“ w Łodzi
zaprasza swych członków na
Nadzwyczajne Ogólne Zebranie
mające się odbyć w niedzielę dnia 1 października r. b. o godzinie 4 popołudniu w sali
TARGÓW RZEMIEŚLNICZYCH przy Al. Kościuszki Nr. 73 w celu omówienia spraw
wyborczych do Sejmu i Senatu.
Wobec ważności sprawy prosimy o liczne i punktualne przybycie.
4078b3 **Zarząd.**

DEMANDEZ UN
COINTREAU

**Najznakomitszy likier
TRIPLE-SEC**

(biały i złoty)

(3643K8)

COINTREAU PÈRE ET FILS

Sprzedaż w pierwszorzędnym handl. win i restauracjach.

Konferencja.

(wp) „Przegląd Wieczorny“ donosi, że
p. prezydent Nowak odbył wczoraj dłuższą ko-
ferencję z p. Witosem. (7)

ników rozciągnięte będą na inne stopnie w
zwyż. Na ogół podwyżki, przyznane na mie-
siąc październik, ze wszystkimi modyfikacja-
mi wynosić mają około 30 proc. dotychczasowa
waga wynagrodzenia.

Wynik wyborów do Sejmu Śląskiego.

STRONNICTWA POLSKIE POSIADAĆ BĘDĄ 34 MANDATY Z TEGO BLOK NARODOWY 18 MANDATÓW.

KATOWICE 29 (PAT) Referat wyborczy województwa śląskiego podaje do wiadomości następujący wynik wyborów do Sejmu Śląskiego we wszystkich trzech okręgach wyborczych.

OKRĘG I.

Cieszyn P. P. S. 1 mandat, P. S. L. 1 mandat N. P. R. 4 mandaty.

Katowice P. P. S. 2 mandaty, Komuniści 0 mandatów, P. S. L. 0 mandatów.

Partja Niem. socjal. 0 mandatów, Niem. kat. part. lud. 3 mandaty, Żydzi 0 mandatów, Blok narodowy 7 mandatów.

Z okręgu pierwszego z wyjątkiem pierwszego obwodu (pow. Pszczyńskiego) razem mandatów 18.

OKRĘG II.

N. P. R. 2 mandaty, P. P. S. 3 mandaty, Niem. part. socjal. 1 mandat, Komuniści 0 man-

datów, P. S. L. 0 mandatów, Niem. kat. part. lud. 2 mandaty, Blok narodowy 5 mandatów, Śląska partja lud. 0 mandatów.

Razem w okręgu II 15 mandatów.

OKRĘG III.

N. P. R. 1 mandat, P. P. S. 2 mandaty, Niem. partja socjal. 1 mandat, Komuniści 0 mandatów, P. S. L. 0 mandatów, Niem. kat. partja lud. 3 mandaty, Blok narodowy 6 mandatów, Śląska partja lud. 0 mandatów.

Razem w okręgu III 15 mandatów.

Wobec tego skład Sejmu Śląskiego będzie następujący: Blok narodowy posłów 18, P. P. S. 8, N. P. R. — 7, P. S. L. — 1, Niem. partja lud. — 4, Niem. kat. partja lud. — 8, socjaliści niemieccy 2.

Stronnictwa polskie posiadać będą 34 mandatów, stronnictwa niemieckie 14 mand-

Z Ligi Narodów.

LIGA NARODÓW OBRADUJE NAD GWARANCJAMI POZYCZKI DLA AUSTRJI — WŁOCHY NIE CHCĄ SIĘ ZGODZIĆ NA NEUTRALIZACJĘ AUSTRJI.

GENEWA, 29 (wł.) Komitet prawników wydał opinię w sprawie kolonistów niemieckich. Naogół odpowiada ona w głównych zarysach stanowisku Polski. Delegacja omawiała wczoraj tę sprawę z szefem sekcji mniejszościowej Colbanem. Rzecznik rządu pod obrady Ligi Narodów prawdopodobnie utro.

W sprawie austriackiej niespodziewanie nastąpiła zwłoka. Seidel uczestniczył w Komitecie Pięciu. Komitet ten wypracowuje warunki pożyczki. Półrządowo rozeszły się pogłoski, iż wszystkie mocarstwa gwarancyjne udzieliły

gwarancji. Tymczasem wczoraj wieczorem senator Ferraris opuścił niespodziewanie Genewę i udał się w drogę do Rzymu.

Dzisiaj nadeszły tu wiadomości, że Włochy mimo zgody Anglii, nie udzieliły jeszcze gwarancji. Jak słychać, Włochy nie chcą zgodzić się na neutralizację Austrii.

Wśród znacznych scysji Komisja prawnicza rozpatruje regulamin wyborów Rady Ligi. Wybory opóźnione prawdopodobnie będą do soboty. (2)

Sprawa Bliskiego Wschodu.

W PRZEDEDNIU WAŻNYCH WYDARZEN. — GEN. HARRINGTON DO KEMALA BASZY — ROSJA A ZATARG GRECKO TURECKI

LONDYN, 29 (wł.) Pisma tureckie wyrażają obawy co do dalszego rozwoju stosunków na Bliskim Wschodzie i podają, że na razie istnieją trzy punkty zagrożone bezpośrednio przez wojska tureckie, to jest Ismid, Czanak i Konstantynopol. Najwięcej zagrożony jest Ismid, i gdzie Turcy ścigali swoje najlepsze wojska i gdzie podobnie jak pod Czanakiem przekroczyli sferę neutralną. Również sam Konstantynopol jest silnie zagrożony, wobec czego należy się liczyć z możliwością opróżnienia go.

„Central News“ donosi, że Państwa Sprzymierzone, chcąc uniknąć walki z wojskami tureckimi zamierzają opuścić Konstantynopol i skoncentrować wszystkie wojska na G. Hipoli, skąd broń będą ciśnina morska. (2)

LONDYN 29 (wł.) Pisma donoszą, że gen. Harrington wystosował do Kemala Baszy następującą odpowiedź:

Z pisma pańskiego dowiaduję się o wadliwym nieporozumieniu co do strefy neutralnej. Chciałbym zwrócić uwagę na to, że komendant odcinka Ismid już rok temu układał się z moim komendantem tego odcinka w sprawie wyznaczenia strefy neutralnej. Rozumię chęci pańskie dalszego atakowania

wojsk greckich, jednakowoż w strefie, którą pan chce obecnie obsadzić wojsk greckich niema. Moje wojsko nie dało dotychczas ani jednego strzału do żołnierzy tureckich i będzie tego unikało w dalszym ciągu, chyba, że wydam odpowiedni rozkaz. Jednakże moim najszczerzszym życzeniem jest unikać starcia z wojskami tureckimi. Mam nadzieję, że okazywana przeze mnie cierpliwość przekona Pana o mojej szczerości. Proszę pana zatem usilnie, by Pan zechciał unikać wszelkich pozorów, jakoby wojska moje w Czanaku i w okolicy cieśnin morskich były zagrożone. W ten sposób unikniemy wszelkich starć. Gdyby zaszły jakiegokolwiek nieporozumienia między mną a panem, wówczas jestem gotów spotkać się z panem celem ich wyjaśnienia na miejscu z góry oznaczonym.

BUDAPESZT, 29 (wł.) Z Belgradu donoszą, że Jugosławiński minister spraw granicznych otrzymał z Moskwy telegram, w którym zastępca komisarza spraw zagranicznych p. Karachan zwraca uwagę Rządu Jugosławińskiego na niebezpieczeństwo, które by mogło wyniknąć z zatargu grecko-tureckiego. W nocy tej oświadcza dalej p. Karachan, że rozwiązanie sprawy grecko-tureckiej może nastąpić jedynie ze współdziałaniem Rosji i państw Czarnego Morza.

NOWY KRÓL GRECKI,

BELGRAD 29 (PAT) „Polityka“ donosi z Aten, że następca tronu złożył w ręce rządu tymczasowego przysięgę na konstytucję. Książę Jerzy obejmie tron jako Jerzy II, Wojska

rewolucyjne, wkraczające do Aten zostały powitane przez ludność. Odbijają się jeszcze demonstracje na ulicach na rzecz Venizelosa, armii i Ententy, Nowy rząd ma objąć urządowanie w dniu jutrzejszym,

Z OSTROJECZKI

O naftę polską.

PARYŻ 29 (wł.) Dotychczasowy rząd Rządu Sowieckiego niechętnego uznaniu własności prywatnej, ani też udzieleniu koncesji naftowych doprowadził do porozumienia międzynarodowego przemysłu naftowego. Mianowicie Towarzystwa Naftowe, jak Royal Dutch Company, Shell Comp., Standard Oil Comp. i Tow. Nobiła zawarły układ, na podstawie którego zobowiązały się do wspólnego występowania wobec Rządu Sowieckiego, w tym samym uniezwolniono Sowiekom wywołanie jednych towarzystw przeciw drugim przez udzielanie im koncesji. (2)

Żądanie powrotu Venizelosa.

ATENY 29 (PAT) Odbyły się tu znów demonstracje na rzecz powrotu Venizelosa do steru rządu. W manifestacjach wzięło udział 50,000 osób.

Ukł. 3t. Zjedn. z Niemcami.

WASZYNGTON 29 (PAT) Urzędowo komunikują, że pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Niemcami stanął układ co do zapłaty przez Niemcy 265 milionów dolarów z tytułu kosztów okupacyjnej armii amerykańskiej. Niemcy uiszczą te sumy nie w gotówce, a pod postacią barwników. Rządy sprzymierzone za pytane o zgodę na powyższy układ, odpowiedziały przychylnie.

Zerwanie rokowań rosyjsko-japońskich.

MOSKWA 29, 9 (A.W.) Prasa sowiecka, omawiając zerwanie rokowań rosyjsko-japońskich, usiłuje zwinąć winę za to na Japonię. „Izwestia“ piszą, że przewodniczący delegacji japońskiej Matsuda'ra dał do zrozumienia, że skutkiem zerwania możliwą jest interwencja wojenna Japonii i przyznania słuszności Joffemu, który w odpowiedzi oświadczył, iż naród rosyjski będzie się przygotowywał do tych skutków. Zgadzaąc się na rokowania, Rosja nie miała zamiaru złożyć w ofierze swych interesów na dalekim Wschodzie. 7

Straszna eksplozja w prochowni.

SPOZZIA, 29, 9 (PAT) Wskutek eksplozji tutajszej prochowni fort Falconare został całkowicie zdemolowany. Wybuch spowodował również wielkie szkody w całej okolicy a zwłaszcza w pobliskiej miejscowości Torenzo, gdzie prawie na wszystkich domach dachy zostały pozrywane, wiele zaś domów zostało do szczętnie zburzonych. Według dotychczasowych wiadomości ofiarą katastrofy padło 144 zabitych i 600 rannych. Według informacji „Il Mondo“ przyczyną katastrofy było krótkie sięgnięcie w instalacji elektrycznej wewnątrz prochowni. (7)

Odezwa króla Konstantyna do ludności.

ATENY 29, 9 (PAT) W środę wystosował król Konstantyn do prezydenta ministrów nast. pismo „Wzburzenie jakie po niepowodzeniach w Azji Mniejszej ogarnęło ludność wskutek obawy utraty Tracji, umocniło wśród pewnej części obywateli mniemanie, że moje pozostanie na tronie przeszkadza mocarstwom przyjaznym przyjsię Grecji z energiczną pomocą. Jakkolwiek nie podzielim bynajmniej tego względu muszę stwierdzić, że to fałszywe mniemanie wywołało rozłam w całym kraju. Uważam, że wojna domowa zadałaby cios śmiertelny całemu krajowi, przeto w celu uniknięcia tych skutków zdecydowałem się abdykować“. (7)

Sprawdzajcie listy wyborcze!

DWA ZWYCIĘSTWA.

Ostatnie dni przyniosły dwa zwycięstwa dla obozu narodowego w Polsce: wynik wyborów na Górnym Śląsku i uchwalenie wniosku posła Głabińskiego w sprawie samorządu wojewódzkiego.

Sejm śląski (ustawa konstytucyjna z dn. lipca 1920 roku) składa się z 48 posłów. Do Sejmu tego odbyły się w niedzielę ubiegłą wybory w częściach, przyznanych Polsce przez Sprzymierzonych ze Śląska Górnego i ze Śląska Cieszyńskiego. Według zestawienia tymczasowego skład Sejmu będzie następujący:

Blok narodowy 19 mandatów Klub niemiecki 11, PPS 8, NPR 6. Socjaliści niemieccy 3 Witosowcy (PSL.) 1

Niemców będzie tedy w Sejmie 14, lewicowców 15, narodowców 19. Stronnictwa polskie będą miały 34 mandatów, Niemcy 14. Większość polska jest tedy zapewniona tylko w tym wypadku, jeśli stronnictwa polskie będą szły solidarnie. Wystarczy nawet współdziałanie bloku narodowego z NPR.

Wybory śląskie dają pewne wskazania co do wyborów Sejmowych. Trzeba od razu powiedzieć, że wskazania te są pomyślne. Śląsk jest krajem o przeważającej ludności robotniczej, mimo to blok narodowy zyskał na więcej głosów, a stronnictwa, mające pretensje do reprezentowania interesów robotniczych (PPS i NPR) pozostały w mniejszości (razem mają 14 mandatów)

Najbardziej bijącym w oczy faktem wszakże jest zupełna klęska Narodowej Partii Robotniczej. Uważano ją dotychczas za najsilniejszą na Śląsku; tak dalece, że powierzono jej władzę, robiąc p. Rymera, jej przywódcę, wojewodą śląskim. Mając władzę, miała NPR-a niewątpliwie wpływ na przebieg wyborów. Mimo to wyszła jako najsłabsze stronnictwo na G. Śląsku, boć nie ma co liczyć Witosowców z 1 posłem. Skończyły się tedy na Górnym Śląsku sny o potęgę Enpeerowej. Jest to wysoce znamienne, boć G. Śląsk był uważany za twierdzę tego stronnictwa, odłam jego w tej dzielnicy jest najbardziej umiarkowany, na czele stoją ludzie tacy jak p. Rymer, który nie ma wprawdzie kwalifikacji na wojewodę, lecz jest człowiekiem dobrej woli.

Jeśli więc tam opinia narodowa i zdrowy instynkt mas robotniczych odwrócił się od NPR., to cóż dopiero będzie w Wielkopolsce i na Pomorzu, gdzie stronnictwo nie ustępuje w radykalizmie i w sposobach walki socjalistom, gdzie ma brak przywódców, gdzie na czoło wysuwają się ludzie takiego typu jak p. Cizak, agitatorzy bez sumienia i poczucia odpowiedzialności, lub też takie osobistości jak p. Rogal, pociągnięty do odpowiedzialności za próbę szantażu w Okręgowym Urzędzie Ziemi. Wynik wyborów na G. Śląsku jest zapowiedzią klęski wyborczej NPR-ej w innych dzielnicach.

Wybory śląskie są zapowiedzią wielkiego zwycięstwa wyborczego dla bloku narodowego. Nie trzeba tylko ustawać w pracy i nie szczędzić wysiłków i ofiar.

Uchwalenie statutu samorządu wojewódzkiego według projektu posła Głabińskiego jest innego rodzaju, lecz niemniej ważnym zwycięstwem. Do statutu tego powrócimy niebawem, tu pragniemy tylko zaznaczyć, że tekst ostateczny uchwalony przez Sejm, różni się od projektu rządowego bardzo znacznie, a mianowicie w trzech punktach: 1) jest statutem ogólnym dla całej Polski, a nie wyłącznie dla Małopolski Wschodniej 2) nie daje Sejmikom wojewódzkim władzy ustawodawczej i

3) nie zawiera kurji narodowościowych.

Uniknięto w ten sposób dwóch rzeczy — wyodrębnienia Małopolski Wschodniej z reszty Polski i wyodrębnienia trwałego, raz na zawsze ustalonego Rusinów z pośród ludności polskiej.

Ideje federalistyczne poniosły jeszcze jedną, niegłośną, lecz dotkliwą i zasadniczą

klęskę, Myśl polityczna narodowa odniosła zwycięstwo nad pomysłami socjalistycznymi i tywistycznymi. Zamierający, terroryzowany przez lewicę Sejm poszedł jednak za głosem rozsądku i narodowego instynktu, a rząd belwederski musiał uleść. Sprawa samorządu dla Małopolski Wschodniej jest załatwiona pomyślnie

Abdykacja króla Konstantyna.

Wiadomość o powtórnej abdykacji króla Konstantyna nie jest niespodzianką. Od powrotu swego na tron w jesieni r. 1920 grunt Grecji palił mu się pod nogami. Stosunki wewnętrzne były anarchiczne. Kraj utrzymywał się w korbach tylko terorem, wywieranym na czynniki opozycyjne, przede wszystkim na szeregi zwolenników Venizelosa, Ułatwiała rządowi Konstantyna panowanie nad sytuacją wewnętrzną wojna z Turcją.

Pod pretekstem stanu wojennego i mobilizacji wszystkich sił państwowych dla osiągnięcia zwycięstwa — tłumiono wszelką opozycyjną działalność zarówno na gruncie parlamentarnym, jak społecznym. Setki venizelistów zmuszono do ucieczki z kraju, tysiące więziono, reszta została pod kontrolą i nadzorem policji. Podejrzani nawet o sprzyjanie Venizelosowi zostali usunięci z wszelkich stanowisk w administracji państwowej oraz samorządowej.

Mimo to co kilka miesięcy wybuchały w Grecji rozruchy. Kryzys ekonomiczny, wywołany długą wojną, dezorganizacją władz, intrygi w wojsku i w administracji, wywoływały coraz żywsze objawy niezadowolenia. Morderstwa polityczne stawały się coraz częstsze.

A kiedy przyszła klęska wojenna, kiedy pożar Smyrny rzucił światło prawdziwe na sytuację, od roku przeszło ukrywana i osłonięta fałszywymi biuletynami i propagandą rządową przed społeczeństwem, kiedy nie tylko u-

trata t. Jonji, a raczej zachodniej Azji Mniejszej, ale nawet Tracji stała się faktem, król Konstantyn i Konstantyniści sami stracili głowę, podniosła ją zaś sterroryzowana dotychczas opozycja venizelistyczna. Prasa francuska i część angielskiej opozycji tej pomogły, wznowiając oskarżenia przeciwko Konstantynowi o klęskę.

Oskarżenia te są w gruncie rzeczy niesłuszne. Król Konstantyn nie był inicjatorem wojny z Turcją, nie był autorem helleńskiej „megala idea”. Był nim Venizelos. Król Konstantyn był wykonawcą programu terytorjalnego Venizelosa. Ale wykonawca nie dolega i złośliwym.

Venizelos umiał w r. 1919 dla swego programu narodowego pozyskać nie tylko Anglię, lecz całą Ententę, łącznie z Francją i Stanami Zjedzonymi, Francja narówni z Anglią popierała okupację grecką Turcji Azjatyckiej.

Król Konstantyn intrygą i zamachem do stał się z powrotem na tron, obalił Venizelosa i zamiast wykonywać cały jego program polityczny, polegający na zdobyciu dla Grecji mandatu i pomocy całej Ententy do likwidacji Turcji, niedołężnie i sztucznie podtrzymywał od razu oziębione stosunki z Francją, w istocie zaś zupełnie oddał się pod protektorat Lloyda George'a, wprowadzając na nowo Grecję w kombinację angielsko-niemiecką.

Dziś za to płaci powtórna i zdaje się ostatnią abdykacją,

Bolszewicki kalejdoskop.

BIM I EOM. — PROLETARJACKIE ROZRYWKI. — DYPLOMATYCZNY INCYDENT — PAPIEŻ URATOWAŁ.

Tym kłownom — ulubieńcom Moskwy w tych dniach upływa roczny zakaz występów. Całe miasto czeka ich debiutu z zacięciem wieniem. Ów zakaz spowodowany był dowcipem następującym:

Bim nosi się z ogromnym portretem Trockiego, z zakłopotaniem posuwa się wzdłuż rampy i patrzy w górę.

— „Co ty robisz?” — pyta Bom.
— „Chcę ich powiesić — zwierza się Bim — i nie mogę.

— „To postaw ich pod ścianą (k'stienkie)” — powiada Bom.

„Krasnaja Gazeta“ z dnia 31 sierpnia komunikuje, że w Piotrogradzie dla uciechy publiczności zostają aranżowane takie widowiska: zapaśnika-athlete zakopano w ogrodzie na kwadrans do ziemi, a na rozsypanej jamie urządzono turniej bokserki. Kiedy odkopano biedaka, ledwo udało się wrócić mu życie. Kiedy indziej znowuż athlete pozwałają przejeżdżać po sobie napelnionym ludźmi samochodem.

Poczekajmy. Może z czasem czerezyczajka zdecyduje się produkować swoje wyroki śmierci za biletami publicznie.

Rosja wszak idzie całą parą z postępnym. Ale postępuje wstecz — aż po ponure czasy średniowiecza.

Bolszewicy dygnitarze upodobali sobie Ryskie Pobiereże jako miejsce wypoczynku.

Parę tygodni temu kilku lotewskich oficerów przechodziło koło willi, gdzie na werandzie złopał z rodziną herbatę sam „narkomzdraw” (po ludzku: minister zdrowia) Siemaszko.

Oficerowie wyraziście splunęli w stronę sapia cego „narkomzdrawa” i dobitnie rzekli jemu i całej jego świcie: „ludożercy!”

Gwałt!
Posypały się noty.

I poseł sowiecki żądał śledztwa i przykładnie kary na winowajców.

Korespondent „Izwestij” zwiędzał obecnie terytorja, wymorzone głodem, na których szaleje obecnie jakiś nowy gatunek febrji, czy malarji, o czem donosiliśmy już w „Kalejdoskopie” czytelnikom.

Otóż w głuchej wiosce tatarskiej Altata, papież — pisze korespondent — sam nie podejrzewając tego, uratował od śmierci głodowej Altatę, przyslawszy w momencie najbardziej krytycznym, kiedy już nie literalnie we wsi nie było — swój podarunek. Po 30 funtów maki otrzymane od papieża, dały jakoś możliwość głodującym dotrzeć do pierwszych przysmaków.

Sytuacja w Grecji.

Cała ludność oraz wojsko znajdujące się w Atenach przyjęły w wielkim zapałem i radością armję rewolucyjną, wkraczającą do stolicy. Wkroczenie nastąpiło we środę po przyjęciu wszystkich żądań zawartych w ultimatum rewolucjonistów. Dotychczasowy ruch rewolu-

cyjny jest nawskroś narodowy. Stał się tymczasowy komitet złożony z 12 oficerów, którzy stali na czele ruchu rewolucyjnego. Postanowili oni sobie utrzymanie pokoju w kraju, aż go chwili utworzenia się regularnego rządu.

NA MARGINESIE.

Dziesięcioro przykazań
wyborczych.

Jam jest partja twoja, która cię w wiedzie do rządów sejmowych.

1) Nie będziesz miał partji cudzych przedemną.

2) Nie będziesz brał kiełbasy wyborczej i zapłaty za głos nadaremno.

3) Pamiętaj, abyś dzień śmierci partji przeciwnej święcił.

4) Czuj prezesa swego i agitatorów swoich.

5) Zabijaj w opinii partje sobie przeciwne.

6) Łóż na druk paszkwilów o przeciwnikach twoich.

7) Kradnij głosy oddane na kandydatów partji obcych.

8) Mów fałszywe świadectwa o posłach do innych partji należących.

9) Pożądaj mandatów przeciwnika twego.

10) Jakoteż dyktuj jego, dochodów ciemnych i jasnych jego, biletów wolnej jazdy, nie tykalności osobistej i każdej rzeczy, która z mandatem jego związana jest.

Będziesz miłował prowodyra partji twojej ze wszystkiej kieszeni twojej, ze wszystkiego głosu swego i ze wszystkiego kułaka swego, a kochał bliźniego swego po przeciwniej stronie sejmu jako psy dziada na wąskiej ulicy. (Mucha) (1)

WIADOMOSCI Z KRAJU

Zagrożona placówka polska.

(K) Jaworów, ulubione miejsce pobytu króla Jana III. Sobieskiego, w którym pełno po tym królu pamiątek, przez szereg lat celowo i podstępnie przez rząd zaborczy niszczone i wynaradawiane, to miejsce będące ostoją i ochroną Lwowa w czasie walk, a łączące wschód z zachodem, w chwili odrodzenia się Ojczyzny, znalazło się w bardzo ciężkim położeniu pod względem narodowym i kulturalnym. Chcąc ratować pozostałą polonię od wynaradawienia i dać podstawę do rozwoju i egzystencji ekonomiczno-narodowej, ludzie zdający sobie sprawę z doniosłości swego zadania, zakupili

za 18 milionów m.s. kamienicę piętrową na dom polsk imienia króla Jana III. Sobieskiego, gdzie ma znaleźć przytułek cała polonia, rozbudzić się do życia idea narodowa i myśl polska. Jednak nieliczna polonia tamtejsza nie może sprostać zadaniu. Wskutek zapadalności rat i procentów, grozi domowi polskiemu w Jaworowie ruina, sprzedaż licytacyjna, do czego żadną miarą dopuścić nie powinniśmy. Komitet, z prośbą ks. Fr. Wróblem na czele zwraca się z gorącą prośbą do wszystkich rozumiejących ważność tej placówki o datki, choćby najmniejsze, które należy nadsyłać na ręce skarbnika kościoła, notariusza W. Kornafła. (1)

Izda rękodzielnicza w Katowicach.

(K) Ministerjum przemysłu i handlu miało nowało 18 członków nowoutworzonej Rady Przybocznej przy Komisarzy Rządowych dla Izby Rękodzielniczych w Katowicach. (6)

Głód cukrowy w Warszawie.

(K) Rząd celem zaradzenia brakowi cukru z posiadanych zapasów nietykalnych przydzielił 80 wagonów cukru kupcom prywatnym, którzy rozsprzedali go ludności w ciągu 7 dni.

Prawie 10 razy tyle cukru rozdał rząd magistratom i kooperatywom, które cukru tego częściowo wcale jeszcze nie odebrały, a otrzymany cukier sprzedają tylko członkom wbrew zobowiązaniu złożonemu w ministerjum skarbu, iż będą cukier sprzedawali wszystkim.

Rząd posiada jeszcze pewien zapas cukru, należałoby więc rozdysonować go celowiej niż poprzednio, aby naprawdę był on dostępny dla wszystkich, a nie tylko dla uprzewilejowanych, albowiem przy obecnym stanie rzeczy nawet członkowie poselstw zagranicznych zwracają się bezskutecznie do sklepów o kupno cukru. (6)

Sprawa dra Serkowskiego.

(K) Onegdaj zapadł w Warszawie wyrok w sensacyjnej sprawie dra. Serkowskiego oskarżonego o zły wyrób szczepionki w jego laboratorium bakteriologicznym. Na zasadzie wyroku dr. Serkowski został skazany z art. 138 na 6 miesięcy aresztu i zmniejszono mu karę na zasadzie amnestji o połowę.

Z ogłoszonych krótkich motywów wynika że dr. Serkowski został skazany za karygodne niedbalstwo przy wyrobie surowicy. Z zarzutu oszustwa dr. Serkowski został uniewinniony. Obrona wniosła skargę apelacyjną. (1)

Włoc w Lwowie.

(K) W niedzielę dnia 24 września r. b. odbyło się w przepięknym lokalu Białego Sztańdaru we Lwowie ogromne zebranie Czerw. Demokracji.

Przewodniczył p. Emmerich. Referat o stosunku do wyborów i ugrupowaniu stronnictw wygłosił p. inż. Bryła.

Przemawiali jeszcze ksiądz Kaczorowski i p. Pałuch, poczem wywijała się ożywiona dyskusja, w której szeregu mówców wypowiedziało się za Czerw. Jedn. Nar.

Zmiana nazwy m. Nowo-Radomska.

(K) Minister spraw wewnętrznych zatwierdził zmianę nazwy miasta Nowo-Radomska na „Radomsko”. (4)

Z uniwersytetu warszawskiego.

(K) Z powodu otwarcia roku akademickiego 1922/23, w poniedziałek, d. 1 października r. b. odbędą się uroczyste nabożeństwa: o godz. 10 i pół rano w kościele PP. Wyzitek na Krakowskim Przedmieściu, oraz o godz. 11 i pół rano w kościele ewangelickim przy ul. Królewskiej. (4)

Wścieklizna w Wilanowie.

(K) W Wilanowie pod Warszawą pokazała się wścieklizna. W ciągu kilku dni ostatnich policja zastrzeliła 32 psy, które uległy wściekliznie. Wściekła się również świnia pogryziona przez psa, którą także zastrzelono. Onegdaj pogryzioną została przez psa wściekłego krowa, którą narazie izolowano. (4)

Likwidacja „zielonej armji” w Łańcuckiem.

(K) W ostatnich tygodniach powiat Łańcucki stał pod terorem groźnej szajki bandytów i morderców, którzy dokonali 25 napadów rabunkowych. Na czele szajki stali dwaj niebezpieczni bandyci Wawrzyniec Szantala i Jan Murdzio, którzy rozpuszczali wieści, że dążą do utworzenia „zielonej armji”. Prowadzona od dwóch tygodni przez władze policyjne oblawa doprowadziła w dniu wczorajszym do pomyślnego wyniku. Złapano ujęć 10-ciu bandytów, przyczem jeden z nich, Franciszek Czepa, osadzony w domu swego ojca nie widząc możliwości wyjścia, pozbawił się życia. (4)

Podwyższenie ceny dzienników w Warszawie.

(K) Wydawnictwa pism warszawskich podwyższą cenę 1 numeru dziennika od dn. 1 października na 100 marek. (4)

H. G. WELLS

3)

Człowiek, który mógł robić cuda.

W połowie nocy zaczął się domyślać, że jego siła musi mieć cechy szczególnie rzadkie i zajmujące, o czym już miał niejasne pojęcie, lecz żadnej pewności zupełnej. Przerazenie i twroga, jakie w nim się budziły pod wpływem pierwszych odkryć, osłabły teraz wobec dumy, że to iście osobliwa potęga i wobec mglistych przeczuć jej użyteczności. Słyszał, jak bila pierwsza godzina na wieży kościelnej, a ponieważ mu nie przyszło do głowy, że jego zajęcia codzienne mogły być — również cudownie wykonane, rozbierał się dalej, aby już bez zwłoki znaleźć się w łóżku. Gdy zdejmował koszulę, błysnęła mu naraz świetna myśl.

— Chcę być w łóżku — rzekł i był w łóżku — Rozebrany! — dodał, a czując, że przeszcieradło jest zimne, zawołał jeszcze: — w koszuli nocnej, ale w pięknej koszuli nocnej z najlepszej flaneli! Ah! — mówił z nadzwyczajną rokoszą. — A teraz niechaj usnę należycie.

Obudził się o zwykłej godzinie i był zamysłony przez całe śniadanie, pytając się siebie, czy przypadkiem jego doświadczenia nie były poprostu sennym marzeniem. W końcu postanowił robić przezorne doświadczenia. Dostał trzy jajka na śniadanie: dwa przyniosła mu gospodyni, dobre zapewne, lecz nie pierwej wypróbował, a trzecie doskonałe jego

się, zostało świeżo zniesione, ugotowane i na stół podane jego własną nadprzyrodzoną mocą. Pośpieszenie ruszył do biura w stanie głębokiego wzruszenia, lecz miarkowanego staraniem, a przypomniał sobie o trzecim jaku dopiero wówczas, gdy gospodyni wieczorem mówiła mu zaczęła o skorupie.

Przez cały dzień nie mógł nic robić z przyczyny tej nowej i zdumiewającej potęgi, jaką w sobie poznał, ale nie sprawiło mu to żadnej przykrości, gdyż w ciągu ostatnich dziesięciu minut w nadprzyrodzony sposób powetował czas stracony.

W miarę jak dzień się chylił ku zmierzchowi, stan jego ducha przelewał się z podziwu w egzaltację, chociaż — dawać trzeba, że okoliczności wyjścia z baru Long Dragon nie były przyjemnym wspomnieniem, a pewna sfalszowana wersja o nich doszła do jego kłębów, co wywołało wśród nich żarciki. Było wiadoczne, że przy podnoszeniu rzeczy kruchych trzeba więcej przezorności, ale pozatem — dar jego, w miarę jak o nim rozmyślał, zapowiadał mu coraz więcej rozkoszy. Zamierzał przede wszystkim powiększyć swoje dobra osobiste za pomocą skromnych aktów stworzenia. Wywołał więc do bytu parę wspaniałych brylantowych spinek do mankietów, ale zniweczył je natychmiast, widząc, że syn dyrektora wszedł do sali i właśnie idzie do jego biurka. Lękał się, by młody człowiek nie zapytał go, jaka drogą te spinki stały się jego własnością. Doskonale zdawał sobie sprawę, że dla uprawiania tego daru trzeba było wiele ostrożności

ci i czujności, ale, o ile sądzić można, nie były to przeszkody większe od trudności, jakie przezwyciężyć musiał np. przy nauce jazdy na bicyklu, aby ją opanować dokładnie. Być może, że ta właśnie analogja, jak niemieli i wspomnienie przykrości doznanej w Long Dragon — pociągnęły go po obiedzie na małą pustą uliczkę poza gazownię, by tam w odosobnieniu powtórzyć niektóre cuda.

Był zapewne w jego próbach brak oryginalności, gdyż, pomijając siłę chęci, pan Fothering nie był człowiekiem zbyt wyjątkowym. Przyszedł mu na pamięć zbud laski Mojżeszowej, ale wieczór był ciemny i mało sprzyjał oswojaniu wielkich cudownych węzłów. Wówczas przypomniał sobie historję Tannhäusera, którą czytał na drugiej stronie programu koncertów filharmonicznych. Zdało mu się to osobliwie pociągające i nieszkodliwe. Zagłębił więc laskę w trawę u brzegu ścieżki i kazał jej zakwitnąć. Powietrze napęliło się natychmiast balsamicznym zapachem róż, a przy świetle zapalki na własne oczy zobaczył, że ten świetny cud rzeczywiście się spełnił. Zadowolone jego naruszył odgłos zbliżających się kroków. Przerazony, że jego siła może być odkryta, zawołał naraz do kwitnącej laski: — Idź sobie! — co podług niego miało znaczyć: — Stań się niewidzialna. Był bardzo zmieszany. Laska cofnęła się ze znaczną szybkością — i natychmiast dał się słyszeć okrzyk gniewu i ostre słowa

(d. c. n.)

Dochodzą nas wprost skandaliczne wieści o usuwaniu z list wyborczych przez żydowskich właścicieli domów, Polaków, którzy po kilka a nawet kilkanaście lat nie zmieniali miejsca zamieszkania. **Sprawdzajcie listy wyborcze!** Na każdym domu jest nalepiona — — — — — kartka z adresem komisji! — — — — —

Zygzaki

Szczególna republika.

„Rzecz pospolita“ podaje, że p. Minister Skarbu Jastrzębski zapowiedział niedawno wypuszczenie w obieg pieniędzy metalowych. Otóż w ostatnich dniach krąży już tu i owdzie wzorki metalowej 100-markówki. Jest to moneta wielkości mniej-więcej franka francuskiego z aliażu o żółtawym odcieniu podobnie jak nowe franki. Niespodzianką jest wizerunek p. Piłsudskiego na jednej stronie pieniądza, Jak wiadomo, w krajach o ustroju republikańskim, jak we Francji, Szwajcarii, Stanach Zjednoczonych itd. nie tylko tymczasowy Naczelnik Państwa w okresie przedkonstytucyjnym, ale także Prezydent Republiki nie zjawiają się na monetach. We Francji są jeszcze w obiegu money z Ludwikiem Filipem lub z Napoleonem III-cim, ale nigdy nie było i niema monet z żadnym z prezydentów, od Mac-Mahon'a do Millerand'a, choć niektórzy z nich byli przystojniejsi od Napoleona III-go a napewno od Ludwika Filipa. Twórcy tego pomysłu swojskiego, przeciwnego zasadom i zwyczajom republikańskim, będą niewątpliwie pociągnięci do odpowiedzialności za tę służalczą zabawę kosztem państwa i powagi jego ustroju prawnego. Będzie to pierwsza sposobność zastosowania ustawy wniesionej niedawno do Sejmu przez Rząd, o obronie Rzeczypospolitej, gdzie pierwsze miejsce zajmują postanowienia zmierzające do poszanowania ustroju republikańskiego.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dzień Sobota 30, września Hieronima
Wschód słońca o. 5 m. 35
Zachód o. 5 m. 16.

— Widowiska.

Muzeum Nauki i Sztuki. od 4 do 7 pp
Wystawa obrazów S. Andrzejewskiego.
Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Nina“, pop. „Sulkowski“
Teatr „Soala“ (Cegielniana 19)
Operetka. Przedstawienia zawieszono.
„Luna“ (Przejazd 1)
„Hanusia“
„Odeon“ Przejazd 2
„Panie, Panowie, Panienki“
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Wierna rzeka“
Corso (Zielona 2)
Nowości (Piotrkowska róg Główniej)
„Wśród stepów i ognia“ (ostatni dzień)

— Kalendarzyk historyczny.

1288. Zgon króla Leszka Czarnego.

Wiadomości bieżące

— Co urzędnicy państwowi otrzymają w dn. 1 października r. b.

W d. 1 października r. b. urzędnikom państwowym poraz pierwszy będzie wypłacony dodatek za wysługę lat według ustawy sejmowej z dn. 5 sierpnia r. b.

Dodatek ten obliczony będzie w zależności od obecnie obowiązującego mnożnika dodatku drożyznianego dla miejscowości I-ej klasy (1700) w ten sposób, że dodatek za wysługę lat powiększy się 11,333 razy (1700:150 = 11,333). Powiększony w ten sposób dodatek za wysługę lat wpłynie również na zwiększenie dodatków procentowych miesięcznych i wyównawczych, wypłacanych urzędnikom od szeregu miesięcy ze względu na ogólny wzrost drożyzny. Należy naomienić, że dodatek wymie mony przysługuje wyłącznie urzędnikom etatowym. (4)

— Szkoła przy Zagajnikowej.

Koszta budowy szkoły przy ul. Zagajnikowej wyniosły ogółem 300 milionów marek. Obecna wartość nowowbudowanego gmachu oraz urządzeń wewnętrznych przekracza zdaniem rzeczoznawców, sumę pół miliona marek. Na pokrycie kosztów budowy otrzymał Magistrat od władz centralnych zaledwie 2 miliony marek. Wobec tego, poczyniono starania u władz o zwrot kwoty w wysokości 62 milionów marek, jako połowy wydatków, poniesionych przez miasto od chwili uprawomocnienia się wzmiankowanej ustawy.

Uroczystość otwarcia szkoły powszechnej przy ul. Zagajnikowej nr. 32 odbędzie się dnia 8-go października rb. o godz. 12 i pół w p.

— Ze Związku Majstrów Fabrycznych.

c) W niedzielę d. 24 bież. mies. odbyło się walne zebranie członków Związku Majstrów Fabrycznych Rzeczpospol. Polskiej odziału łódzkiego na którym obszernie dyskutowano nad uchwałą podobnego poprzedniego walnego zebrania z dnia 17 bież. mies. tyczącą się załączenia przez Związek Majstrów Fabrycz. stanowiska wobec wyborów do Sejmu i Senatu.

Dyskusja wywołana była wskutek protestu pewnej grupy członków Związku przeciw prawomocności uchwały: wskutek listu Zarządu Głównego, w którym tenże Zarząd radził do wyborów Związku zbiorowo nieangażować z przyczyny różności przekonań członków co mogłoby wywołać szkodliwe tarcia i antagonizmy wreszcie wobec wstrzymania się od głosowania przeszło setki członków na walnym zebraniu w dniu 17 bież. mies.

Po dłuższej, wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos liczni mówcy, poddano pod głosowanie wnioski, czy zebrani akceptują uchwałę poprzedniego walnego zebrania.

Przeciwko wnioskowi powyższemu głosowało 64 członków za wnioskiem—17 członków. Ponieważ na poprzednim zebraniu 195 członków opowiedziało się za akcesem Związku do jakiegokolwiek stronnictwa politycznego i prawomocności tej uchwały nie można zakwestionować, przeto uchwałę tę z dnia 17 bież. mies. przyjęto. 9

W końcu przewodniczący walnego zebrania zapoznał zebranych z wynikami działalności komisji Mieszanej, wyłonionej na Zjeździe Delegatów Związku w dniu 9 lipca rb. która reż. zadaniem miało być opracowanie projektu statutu dla kasy emerytalnej i pogrzebowej. Komisja ta uznała projekt organizacji kasy emerytalnej za spóźniony i bezcelowy, ponieważ wkrótce wejdzie w życie ubezpieczenie emerytalne państwowe.

Co się zaś tyczy projektu Statutu dla Kasy pogrzebowej, to ten ostatni został opracowany przez komisję i przyjęty. Projekt ten po odczytaniu na walnym zebraniu, uchwalono przekazać poszczególnym Sekcjom Związku dla przedyskutowania.

Po wyczerpaniu powyższego programu obrad, walne zebranie zamknięto. (7)

— Zjazd felczerów województwa łódzkiego.

(b) W ubiegłą środę w sali klubu turystów odbył się zjazd felczerów z województwa łódzkiego. Na zjazd również przybyli ordęsta wiciele z Warszawy, Włocławka, Białostoku, Radomia i innych miast w ogólnej liczbie 145.

Zjazd przyjął rezolucje, na zasadzie której wpostanawia utworzyć związek działający na województwo łódzkie z siedzibą w Łodzi.

W celu tym dokonano wyborów zarządu spośród przedstawicieli miast Kalisza, Piotrkowa,

Koła, Koźna, Pabjanic i Łodzi. Jednocześnie rezolucje domaga się prowadzenia noweli do ustawy chorych, na zasadzie której winna być zaliczona i zagwarantowana praca felczerów w kasach chorych. Zjazd upoważnił wybrany za rząd do reprezentowania i zawierania umów zbiorowych z kasą chorych w imieniu felczerów na całe województwo łódzkie. (7)

— Opłaty sądowe.

(b) Na podstawie rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dn. 1 paźdz. opłaty sądowe będą uiszczane w znaczkach sądowych, które otrzymać można tylko w sądach pokoju i okręgowych do sumy 25000 mk. Ponad zaś tą sumę do stu tysięcy mk. należy wpłacać gotówką w kasach sądowych. Ponad sto tysięcy mk. gotówką w kasach skarbowych. Opłaty w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym i rejestracyjnym nie ulegają zmianie.

Znaczki są w siedmiu kategoriach, po jednej, 5, 10, 50, 100, 500 i 1000 mk. (2)

— Godziny urzędowania.

(b) Od dnia 1 października r. b. wójtowie i urzędy urzędować będą od ósmej i pół do trzeciej i pół. (2)

— Kiedy będziemy mieli pieniądże metalowe?

Z Warszawy donoszą, że min. skarbu zakupiło zagranicą pewną ilość pras, potrzebnych do bicia mających się ukazać pieniędzy metalowych. Dotychczas jeszcze nie ustalono aliażu, z którego mają być bite metalowe znaki pieniężne.

Jak donoszą pisma warszawskie, sprawa ta jest dopiero w okresie wstępnych badań i będzie zdecydowana za jakieś 2 miesiące. (4)

— Przemianowanie oficerów rezerwowych na zawodowych.

Ogłoszony w ostatnim czasie dekret Naczelnika państwa, dotyczący warunków przemianowania oficerów zawodowych, postanawia, że przemianowanym może zostać w ramach etatów armii oficer, posiadający kwalifikacje moralne i fachowe, uzdolnienie pod względem fizycznym, nieprzekroczony wiek, oraz przeszko, lenie wojskowe. O tem, czy oficer posiada dostateczne przeszkolenie wojskowe, decyduje w każdym poszczególnym wypadku Ministerstwo spraw wojskowych. Prośba oficera o przemianowanie winna być skierowana do P. K. U na którego terenie oficer zamieszkuje. (7)

— O higienę w sprzedaży produktów spożywczych.

(c) Jeden z mieszkańców tutejszych okazał nam sprawunek, nabyty od pewnego tutejszego rzeźnika, mianowicie słoninę zawiniętą w list firmowy, napisany atramentem kopjowym, którego treść odbiła się na całym kawałku słoniny, dodając jej apetyczności.

Już niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę władz sanitarnych na brudy w sklepach spożywczych i na stałe używanie przez sklepikarzy i rzeźników makulatury do zawijania produktów spożywczych. Mogło to być tolerowane w czasach wojny wszechświatowej kiedy zupełny brak papieru zmuszał do tego.

Lecz dzisiaj, gdy papieru pakowego jest dostatek, produkty spożywcze stanowią w czy sty biały papier zawijane być winny.

Oczekujemy kategorycznego rozporządzenia Wydziału Zdrowotności Publicznej, w sprawie powyższej i ukrócenia raz na zawsze

komstwa sprzedawców, robiących wet na papierze do zawijania. (1)

— Ządania dozorców domowych.

(b) Związek dozorców przesłał stowarzyszeniom właścicielom nieruchomości list następującej treści: Ze względu na wzrastającą drożyznę zmuszeni jesteśmy wystawić następujące podwyższenia płacy oraz uregulowania warunków płacy. 1) Płaca z dniem 1 października r. b. podwyższoną zostaje o 400 proc. w stosunku sennika dotychczasowego, 2) Oddalanie i przyjmowanie dozorców odbywać się będzie za pośrednictwem biura związku zawodowego dozorców domowych i fabrycznych, kwestje sporne rozstrzyga komisja rozjemcza 3) Wymówienie pracy odbywa się za trzymiesięcznym wypowiedzeniem 4) Pozostałe warunki pracy i płacy przyjęte w poprzednich umowach, mają nadal moc obowiązującą, 5) Hygieniczne mieszkanie i obowiązkowe ubezpieczenie w kasie chorych.

Równocześnie związek zwrócił się do insp. która pracy w sprawie zwołania konferencji. Oprócz tego w niedzielę odbędzie się w sali okręgowej komisji związków zawodowych zebranie dozorców. (2)

Wypadki i kradzieże.

— Domy się wala.

(b) W domu przy ul. Rozwadowskiej 18 w mieszkaniu Dwojry Rubin, zerwał się sufit. Wypadków z ludźmi nie było. (2)

— Uratowane magazyny.

(b) Warta wojskowa przy zbiegu ulic Zagajnikowej i Dzielnej, dała trzy strzały do uciekających osobników, którzy chcieli dostać się do tamtejszych magazynów. (2)

— Owoc występku.

(b) W podwórzu posesji przy ul. Lipowej 58 znaleziono noworodka. (2)

— Nieuczciwa inkasentka.

(b) Heronima Rolińska, roznościelka gazet „Nove Łódzer Zeitung“ przywłaszczyła sobie zainkasowane pieniądze od prenumeratorów i zbiegła. (2)

— Kradzieże.

Zjawiała się do komisariatu F. Szlesinger, zam. przy ul. Nowo-Cegielnianej 17 i zameldowała o kradzieży bielizny i garderoby. O kradzież podejrzewa służącą Helenę Dowgiello. (2)

Erlichowi Rubinowi, zam. przy ul. Dzielnej 9, niewiadomi sprawcy skradli przędzę, w czasie przevożenia takiej ul. Wschodnią. (2)

Sali Zylberg, zam. m. Pabjanicach, niewiadomi sprawcy skradli z kieszeni na przystanku tramwajowym przy ul. Nowomiejskiej 1000 mk. niemieckich i 2500 mk. polskich, oraz świadectwo szkolne. (2)

Do mieszkania Piotra Federa zam. przy ul. Piotrowskiej, w czasie nieobecności właściciela włamali się nieznani sprawcy i skradli różne rzeczy wartości 2.500.000 mk. (2)

Teatr i sztuka

— Teatr miejski.

Dzisiaj, w sobotę o g. 3 i pół pp, dla młodzieży dany będzie „Sulkowski“ wiecz, nastrojowy dramat L. Kampfa „Nina“ Koncertowa gra zespołu i piękna wystawa, wywierają niezwykłe wrażenie.

W niedzielę o 3 pp, dla zrzeszeń „Sulkowski“ (po raz ostatni) wiecz. o g. 8.15 kapitał na komedja B. Winawera pt. „Roztwór prof. Pytla“

— Lucyna Messal w Łodzi.

Niezrównana primadonna Opery w Warszawie Lucyna Messal wystąpi tylko raz w Łodzi w sali Filharmonii z udziałem znakomitego jej partnera Bolesława Mierzejewskiego w czwartek, d. 5 października o g. 8 wiecz. zapowiedź występu p. Messal wzbudzi niewątpliwie ogromne zainteresowanie

w naszym mieście. W programie wyjątki z najpiękniejszych operetek w oryginalnych kostiumach, oraz tańce. Bilety w kasie Filharmonii. (7)

Ze świata.

MAŁŻENSTWO EX—CESARZA WILHELMA II.

§ „United Press“ donosi, że b. następca tronu niemieckiego będzie obecny na ślubie cesarza, chociaż jest bardzo przeciwny jego małżeństwu.

Księżna Karolath znajduje się w tej chwili, zdaje się u wielkiej księżnej Badeńskiej Stronicy ex—cesarza uważają jego decyzję za całkiem racjonalną. Musi mieć towarzyszkę wśród samotności w Doorn.

Socjaliści ogłosili w „Vorwaerts“ poemat satyryczny o małżeństwie kaiserera, gdzie uważają jego lzy po pierwszej żonie za komedię, obliczoną na wzruszenie galerii.

Księżna—narzeczona uczyniła oświadczenie następujące:

— Jest to małżeństwo z miłości z obu stron, oparte na głębokiej sympatii i kompletnej harmonii. Chciałabym uczynić mu życie znośniejszym. Najmłodsze moje dzieci będą mi towarzyszyły do Doorn. Data mego odjazdu jeszcze nie jest określona.

ZBUNTOWANY CESARZ.

(S) Siedemnastoletni cesarz chiński, Pu—Chsi, który byłby właśnie teraz objął władzę nad państwem niebieskim, gdyby nie to, że dynastję jego zdetronizowano, zaprowadzając w Chinach rządy republikanckie, buntuje się przeciw swym opiekunom i nauczycielom.

Niedawno, ku przerażeniu całego dworu, opuścił pilnie strzeżone terytorium pałacu cesarskiego i ruszył na samotną przechadzkę po ulicach Pekinu. Teraz znów donoszą, że wyraził opiekunom swym zamiar stanowczy uzupełnienia wykształcenia swego w Europie, gdy zaś opiekunowie odparli, że nie mogą do tego dopuścić pod żadnym pozorem, to zagroził im, że skorzysta z pierwszej nadarzającej się sposobności i ucieknie do poselstwa angielskiego.

Wobec takiej groźby, zapewne opiekunowie będą musieli ustąpić i niedoszły władca Chin znajdzie się niebawem w jednej z wyższych szkół angielskich. (1)

ODPOWIEŹ CLEMENCEAU.

(S) Od chwili, gdy były prezes gabinetu francuskiego, Jerzy Clemenceau ujawnił swój zamiar wyjechania do Stanów Zjednoczonych, aby przedstawić tam raz jeszcze stanowisko polityczne Francji nie przestają napływać pod jego nazwiskiem depeze i listy, winszujące mu tego postanowienia i doradzające, na co ma zwrócić uwagę za oceanem.

Mędzy innymi „Stary Tygrys“ otrzymał też, jak donoszą dzienniki francuskie, od pewnego przedsiębiorcy amerykańskiego następująca depeze:

„Trzy odczyty tygodniowo w ciągu ośmiu tygodni. Dwieście tysięcy dolarów. Odpowiedzieć telegraficznie“.

Clemenceau odpowiedział krótko:

„Zwróć się z tą propozycją do boksera Carpentiera“. (1)

Przemysł i handel.

Statystyka strajków.

(=) Według źródeł miarodajnych, ogólna liczba strajkujących w pierwszym półroczu r. b. wynosiła 6,781,731, ilość straconych dniówek — 174,050,186. Liczby te są znacznie większe od odpowiednich danych z roku ubiegłego. W pierwszej połowie roku zeszłego ogólna liczba strajkujących wynosiła 4,70,178, liczba straconych dniówek — 129,03,199. Liczby odpowiadające rzeczywistości, są zapewne większe, gdyż niema danych co do małych ruchów, a szczególnie ruchów o podłożu politycznym. W pierwszej połowie r. b. pod względem ilości straconych dniówek wysunęły się na czoło Stany Zjednoczone, które w r. 1921 zajmowały trzecie miejsce. Na drugim znalazły się ponownie Niemcy, po nich zaś Anglja, która w poprzednim roku zajmowała pierwsze miejsce. Włochy pozostały na c.w.rtem, zaś Polska na siódmym miejscu. Piąte miejsce zajęła Czechosłowacja, przysuwając się z dzie-

siatego w 1921 roku. Francja znów przesunęła się na czternaste miejsce z siatego, które przypadło jej w roku zeszłym. Przyczyny strajków nie zawsze nosiły charakter gospodarczy. (5)

Wymiana pieniędzy papierowych na złoto.

Rozporządzeniem lotewskiego ministerjum skarbu Bank państwowy oszczędnościowy i kredytowy jest upoważniony do wymiany pieniędzy papierowych na złoto,

Rubel papierowy może być wymieniony na pieniądz zagraniczny lub na złoto w sztabach podług kursu 50 rb. lotewskich za jeden złoty frank.

Minister skarbu nadał rozmaitym instytucjom finansowym prawo kupna i sprzedaży srebrnych i złotych monet.

Międzynarodowy instytut rolniczy w Rzymie.

Podczas ostatniego posiedzenia Instytutu, delegat francuski p. Rene Berge odczytał sprawozdanie z prac tego posiedzenia i wyrażonych postulatów. Najważniejszą kwestją była konieczność zreorganizowania działalności Instytutu w niektórych jego działach w celu rozszerzenia i sprecyzowania jego prac. Z odnośnym projektem wystąpił p. L. Dop, wiceprezes Instytutu. Wobec braku odpowiednich kredytów wiele postanowień jeszcze w roku 1920 nie mogło być wprowadzone w życie. Naogół działalność Instytutu ztoczyła szerokie kregi. Domagają się, by ją jeszcze rozszerzyć w zakresie statystyki i badań rolniczych i chorób roślin, meteorologii rolniczej, prawodawstwa rolnego oraz wielu innych. Debaty nad powyższymi sprawami doprowadziły do przyjęcia wniosku, zaprojektowanego przez przewodniczącego delegacji francuskiej, p. Masse, Wobec doskonałych warunków pracy Komitetu zarządzającego, z mie rzającej do likwidacji anormalnych stosunków powojennych, oraz wobec podjętych starań przez tenże Komitet w celu reorganizacji i ulepszenia funkcjonowania wydziałów Instytutu, opartej na podstawie międzynarodowej konwencji z 7 czerwca 1905 r. — uchwalono wyrazić prezesowi i całemu zarządowi wysookie uznanie i zapewnienie poparcia ogólnego ich owocnych zamierzeń i pracy nad podźwignięciem i ulepszeniem działalności Instytutu, przez co zwiększa się coraz bardziej zaufanie i sympatja państw przynależnych.

Bezrobocie w Anglii.

(=) Klęska bezrobocia, jaka dawił Anglii, znów doszła obecnie do niebywałych rozmiarów. W ciągu 19 lat poprzedzających wojnę — angielskie związki zawodowe posiadały zaledwie 4,7 proc. bezrobotnych. W ciągu zaś ostatnich dwóch lat, które są jaskrawą ilustracją ogólnego zamętu gospodarczego, wwołanego wielką wojną — bezrobocie przybrało rozmiary katastrofy, osiągając swój punkt kulminacyjny w czerwcu r. ob., kiedy to liczba bezrobotnych w Anglii doszła do 23,1 procent. Obecnie zarejestrowano 1,328,608 bezrobotnych. Spodziewają się, że liczba bezrobotnych do końca tego roku spadnie do 1,200 tys. (1)

Gięda warszawska

z dnia 29 b. m.

1/2 listy ziem.	—	Dol. St. Zjed.	8700
4 1/2% mk.	—	Marki niem.	5,55
4% obl. m. Warsz.	—	Franki franc.	645
5% obl. n. Warsz.	—	Funty	38,150

Czeki i wpłaty.

Belgja	615	Londyn	38,400
Berlin	5,40	Nowy Jork	8,675
Gdańsk	5,40	Paryż	664
Praga	277	Wiedeń	11,75

Akcje.

Bank hand.	—	Ostrowiec	12275
„ Dyskont	—	Radzki	4250
„ Kredyt.	3,950	Starachowice	6,790
„ Zjed. z pol.	1,700	Zyrardów	195,500
Cukier	124,000	Borkowski	1600
Drzewo	1600	Zegluga	1,900
Lilpon	6,475	Jablkowscy	1560
„Czestocice“	138,000	Nafta	1,800

Kronik wyborcza

UKARANI CZŁONKOWIE KOMISJI
OBWODOWEJ.

(w) Za niespełnienie swych obowiązków obywatelskich, jako członkowie obwodowych komisji wyborczych, ukarani zostali po 200.000 mk. Michał Milczalik (Kilińskiego 78), Samuel Kacenzon (Traugottowa) i Bolesław Kotkowski (Piotrkowska 91) — na posta z listy Centrum) i Albert Fischer (Zelazna 28); po sto tysięcy mk. Franciszek Hendzelewski (Aleksandrowska 26) i Benjamin Nessel (Radwańska 41) zaś Mieczysław Bujalski (Przejazd 47) na 30.000 mk. (b) (2)

ZMIANY LOKALOW KOMISJI OBWODOWYCH.

(w) Siedziby obwodowych komisji wyborczych mieszczą się obecnie: Obwodowa komisja wyborcza 159 przy ul. Napiórkowskiego 62—64, komisja obwodowa 160 również w tym domu, w lokalu 4 oddziału straży ogniowej. Obwodowa zaś komisja wyborcza 136 przy ul. Rokicińskiej 37.

Zmiana adresu dwóch pierwszych komisji wyborczych nastąpiła wskutek późniejszej zmiany numeracji domów Napiórkowskiego 62—64 dawniej — 88) ostatniej zaś skutkiem potrzeby przydziału dogodniejszego lokalu.

Onegdaj odbyło się posiedzenie 14 komisji okręgowej wyborczej, na którym załatwiono szereg spraw bieżących. Należy podkreślić,

że ilość rezygnacji z obowiązku członków komisji obwodowych w okręgu łódzkim jest minimalna nie przekraczająca liczby 20. Jest to świadectwem, że komisje obwodowe w okręgu łódzkim wprawnej działają aniżeli w Łodzi. Obie okręgowe komisje wyborcze dotychczas nie otrzymały ani jednej listy kandydatów. Opieszałość ta tłumaczy się tem, że numery list poważniejszych ugrupowań politycznych są przesądzone wobec zgłoszonych list państwowych. (2)

Z KOMISJI WYBORCZEJ.

(w) Na wczorajszym posiedzeniu państwowej komisji wyborczej pod przewodnictwem jej neralnego komisarza Brosiewicza, pos. Pużak i Tomaszewski wnieśli interpelację w sprawie zmiany nazwy listy „Związku proletariatu miast i wsi“, który wystawił listę Nr. 5. Interpelację tą komisja przyjęła. Wyznaczono liście nr. 5 24 godzinny termin, w przeciągu którego związek zmuszony będzie przedstawić nową swoją nazwę. Termin ten upływa dzisiaj o godz. 4-tej po południu. Dziś do godz. 12 i pół nazwa nowa zgłoszona nie została.

Jeneralny komisarz wyborczy podaje do wiadomości, że d. 24 października o godz. 4-te po południu upływa ostatni termin składania oświadczeń kandydatów na posłów o zgodzie na przyjęcie mandatów. Dotychczas zgłoszeń tych wpłynęło bardzo mało. Wyjątek stanowi lista nr. 4, zgłoszona przez „Ogólnopolski związek robotniczy w Polsce“. Należy dodać, że

zgłoszenia będą przyjmowane tylko do wyznaczonego terminu. Po tym terminie żadne zgłoszenie uwzględnione nie będzie. Termin znaczone ze względu na to, że dn. 6 października państwowe listy kandydatów w liczbie 20-tu muszą być ogłoszone w „Monitorze Polskim“.

W poniedziałek d. 2 października o godz. 9-tej rano odbędzie się w Sejmie posiedzenie państwowej komisji wyborczej, na którym lista państwowa ostatecznie będzie już ustalona. Je neralny komisarz urzęduje w gmachu Sejmu, codziennie od godz. 8-mej do 4-tej po południu. (2)

V-ta LOTERJA PAŃSTWOWA.

(Piąta klasa 19 dzień)

Główniejsze wygrane.

Mk. 200,000 nr. 49580					
Mk. 40,000 nr. 56042					
Mk. 25,000 n-ry: 877 11035 1217 4136 48935 51600.					
Mk. 15,000 n-ry: 29798 40021 60453 80353 98741.					
Mk. 10,000 n-ry: 7650 8060 1494 20614 23735 27885 28958 30277 35256 35426 37044 37623 40696 44089 53843 58373 59171 62697 62980 63756 64397 64676 66987 73539 75995 80199 80177 80590 83508 90551 91719 (7)					

Nasza uroczą rodaczka

M I A M A R A

w najnowszej swej kreacji arcywesołej farsie w 6 akt. p. t.

„Panie, Panowie, Panienki“

Do sprzedania folwark

odległy od stacji Jaktorów, kolei W. W. o 1 kilometr, ładne położenie, młyn motorowy i turbina wodna, elektryczne oświetlenie, 104 morgi obszaru, w tem 8 morgów ogrodu owocowego, stawy rybne, budynki mieszkalne i gospodarskie. Wiadomość: Zyrradów, Przejazd 21, Dr. Skoryna. 406703

Właściciele sklepów i restauracji którzy mają zezwolenie na

handel wyrobami tytoniowymi

w okręgu I i II miasta Łodzi

proszeni są o przyspieszenie odbioru należących się im wyrobów tytoniowych ze Składu Zjednoczonych Kooperatyw Łódzkich, przy ul. 6-go Sierpnia 40. (4016K2)

„WYGODA“ PIOTRKOWSKA
Nr 283

poleca na raty i za gotówkę

Konfekcję damską, damską i dziecięcą, bieliznę, manufaktury, obuwie i wszelką galanterię w wielk. wyborze.

UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ech dni! 3980512

Maszyna

do wyrabiania betonowych cegieł z podkładkami oraz maszyną do wyrabiania betonowych płytek posadzkowych w dobrym stanie używane do sprzedania Łódź, Al. 1 Maja 75 dom własny. 406355

DARMO jeszcze NIE, ALE

za 8,500 mk. pol.

parę bucików damskich, męskich lub dziecięcych, można kupić tylko w firmie

„DOSTAWA“ ul. PIOTRKOWSKA 69,

(w podwórzu.) 4095b1

Kasjerki i bufetowe

potrzebne zaraz. Złosić się: Restauracja „Mauteufel“ Zachodnia 45 od o. 12—3 pp. (4091K1)

Kupię

gazomierz

Oferty do Rozwoju pod „Gazomierz“ 4099s3

Poszukuję

dzierżawy od 5 do 10 morgów w pobliżu m. Łodzi z budynkami dla ogrodnika. Wiadomość: ul. Leszna Nr 54a m. 1. 4087s3

OBIADY

gospodarskie, Orla 23 m. 22 (3897d1)

KUPUJĘ

placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna oficyna, 1 p. m. 13, L. Milich. 3368

Placę

30% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterię. Konstantynowska 7 Milich prawa oficyna 1-sze piętro 3589w

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

powrodit

Choroby skórne i weneryczne. Przyjm. od 9—1 i 5—8. 3779sl

Potrzebna

jest zdolna bufetowa z kaucją 25,000 mk. i panienka do obsługi gości z kaucją 15,000 mk. i służąca od zaraz. Bufet Resursy, Kilińskiego go 117, w podwórzu. 40981b

